

POUŽITÍ SYNTETICKÉHO ANALOGU

PROGESTERONU

(ALTENOGEST - REGUMATE® PORCINE)

JAKO NÁSTROJE V MODERNÍ REPRODUKCI

PRASAT

Limanovský M.

Janssen Animal Health B.V.B.A.

Progestagen altrenogest - syntetický analog progesteronu.

Altrenogest má farmakologické vlastnosti syntetického progestagenu. U prasniček a prasnic jde o napodobování sekrece progesteronu žlutým tělískem. Hlavním účinkem této látky je blokáce vývoje vaječníku při dosažení konce luteální fáze. Altrenogest vývoj vaječníku, během luteální fáze, nezastavuje, ale pouze zabraňuje cyklu přejít do folikulární fáze. Pokud je podáván zvířatům v doporučených dávkách (20 mg na prasnici a den), potlačuje zrání folikulů bez jakéhokoli zjistitelného účinku na životnost žlutého tělíska.

Tato látka je účinná pouze u pohlavně dospělých prasniček, tj. s minimálně jednou prokázanou říjí. Po 18 denní terapii přípravkem Regumate® Porcine budou všechny prasnice na začátku folikulární fáze a to bez ohledu na stupeň cyklu a dobu, kdy aplikace přípravku začala. Proto se budou všechna ošetřená zvířata za 4 až 6 dní, po ukončení podávání Regumate® Porcine říjit a jejich cykly budou dokonale synchronní.

Jelikož altrenogest je analogem progesteronu, má ošetření prasnic pomocí Regumate® Porcine podobný účinek na jejich hormonální úroveň jako březost, během níž je hormonální cyklus zastaven jen dočasně a jakmile dojde k odstavení narozených selat, hormonální cyklus se navrácí k normálu a prasnice přichází po 5 dnech do říje. To samé nastává po 18 denní terapii přípravkem Regumate® Porcine. Ošetření altrenogestem nemá žádné vedlejší účinky na hormonální rovnováhu prasnic a prasniček.

Říjový cyklus prasnice

Délka trvání: v průměru 21 dní, dělí se na dvě fáze: luteální a folikulární.
Luteální fáze: trvá 14 až 15 dní, vyvíjí se žluté tělísko. Stimulace (indukce) říje v průběhu tohoto období nezpůsobuje její projevy.

Folikulární fáze: trvá 5 až 6 dní, dochází ke zrání folikulů a toto období končí říjí a ovulací.

Rozdíl mezi synchronizací říje a její stimulací (indukcí)

Synchronizace říje: altrenogest cyklus dočasně zastaví. Jedná se o obdobný proces, ke kterému dochází během březosti a kojení. Se synchronizací je možné začít téměř v každém stupni cyklu. Okamžitě po skončení terapie přechází prasnice do folikulární fáze a během 4 až 6 dní vstupuje do říje.

Stimulace (indukce) říje: podáváním přípravků, které napodobují uvolňování FSH a LH, se prasnice poměrně násilnou formou převede do folikulární fáze, což nelze provádět v každém stupni cyklu. Výsledkem podávání takovýchto přípravků v průběhu říje, nebo v první části luteální fáze mohou být folikulární cysty, které výrazně snižují plodnost. Tato metoda má největší význam, pokud je používána pro zkracování intervalu mezi odstavem a říjí.

Synchronizace říje a její stimulace se mohou doplňovat: v běžných chovech vede stimulace říje k tomu, že pouze 40 – 80 % prasnic a prasniček přichází do říje na požadovaném dni. K této situaci dochází proto, že provádí-li se jenom stimulace, budou se říjit pouze ty prasnice a prasničky, které jsou zrovna ve folikulární fázi. Synchronizace říje přípravkem Regumate® Porcine a její stimulace pomocí PMSG (eCG), hCG či GnRH se mohou doplňovat. Pět dní před požadovaným servisním dnem je podávání altrenogestu zastaveno a synchronizované prasničky vstupují, ve stejnou dobu, do folikulární fáze. Následná stimulace říje bude, v tomto okamžiku, účinná, dojde k produkci estrogeneru a projevy říje budou nezaměnitelné. V důsledku toho dochází k lepší ovulaci, lepším parametrům v produkci a v konečné fázi i k více živě narozeným selatům.

Co je altrenogest (Regumate® Porcine)?

- Altrenogest je vynikající prostředek k synchronizaci říje prasniček.
- Altrenogest stimuluje míru ovulace, což v důsledku znamená větší vrhy.
- Jak vyplývá z terénních pokusů a zkušeností farmářů, i z České republiky, při použití přípravku Regumate® Porcine dochází ke zvýšení míry plodnosti.
- Altrenogest může být také účinně používán k zabránění „syndromu druhého vrhu, u primiparních prasnic.

Vyšší reprodukční výkonnost

- Prasničky ošetřené přípravkem Regumate® Porcine mají lepší míru ovulace s následně početnějšími vrhy.
- Regumate® Porcine zlepšuje míru fertility prasniček.
- Mnoho experimentů prokázalo, že u ošetřených prasniček přináší kombinace těchto dvou efektů, v průměru navíc, jedno živě narozené sele na vrh.

Synchronizace říje, klíč ke skupinovému chovu

- Skupinovým chovem nazýváme synchronizovaný skupinový management prasnic (SYGMA-systém).
- Říjový cyklus všech prasnic a zařazených prasniček ve skupině musí být ve stejném stádiu, nebo-li synchronní. Porody, odstav a servis všech prasnic a prasniček je prováděn zhruba ve stejném okamžiku.
- Sygma-systém má mnoho výhod. Patří mezi ně zlepšení zdravotního stavu, lepší plánování a lepší hospodaření farmy. Dobrá synchronizace jednotlivých skupin prasnic vede k menší potřebě prasniček.
- Dobré synchronizace říje může být dosaženo jen použitím altrenogestu (Regumate[®] Porcine).
- Pro více informací: www.sygma-system.info (anglicky, francouzsky, německy, polsky).

Použití přípravku Regumate[®] Porcine

Přípravek je podáván všem prasničkám, které mají být zařazeny do skupiny prasnic a potřebují být synchronizovány, v denní dávce 5 ml na zvíře po 18 za sebou jdoucích dní. Za 4 až 6 dní po posledním ošetření nastupuje u synchronizovaných prasniček říje a mohou být inseminovány. Hormonální cyklus všech prasniček se bude nacházet ve stejném stupni, jako u odstavených prasnic tj. na konci luteální fáze a okamžitě pokračuje folikulární fází, která vyústí za 4 až 6 dní říjí.

Reprodukční poruchy mladých prasnic

Prasnice rodící poprvé bývají velmi často, ke konci laktace, v záporné energetické rovnováze, což vede k různým reprodukčním poruchám. Za účelem poskytnutí více času na obnovení jejich tělesné kondice mohou být tato zvířata odstavena o 3 dny dříve než prasnice rodící poněkoliště. Následně jim je podávána běžná denní dávka 20 mg Regumate[®] Porcine po dobu 3 dnů. Prasnice rodící poprvé pak dále přicházejí do říje společně se zbytkem skupiny, přičemž mezitím měly 3 dny na zotavení. **Upozornění:** tato indikace není v ČR registrována. Četné pokusy dokázaly, že takovéto 3-denní ošetření započaté v den odstavu, dovoluje spolehlivou synchronizaci říje a má velmi pozitivní účinek na míru fertility a četnost vrhu.

Význam altrenogestu, progestagenu, v managementu reprodukce prasat ve francouzských chovech (E. Meissonnier, T. Destombes, M. Boutet a J. Brochard), IPVS 2006 Abstrakt

Tato studie, založená na datech získaných z farem, ukázala, že v případě synchronizace říje prasniček, pomocí altrenogestu, se plodnost a počet

odstavených selat významně zvýšily (+0,8 - +0,7 selete). Získané výsledky byly podpořeny dřívějšími záznamy z experimentálních jednotek a terénních studií. Tato metoda také umožňuje striktní, skupinový management prasnic, každého chovu. U multiparních prasnic byly pozorovány významné účinky na plodnost, od třetího do devátého vrhu a konzistentní zvyšování počtu odstavených selat na vrh. Používání progestagenu zvyšuje produkci o 0,25 odstaveného selete na vrh a 0,69 odstaveného selete ročně na prasnici, v produktivním věku (26,21 *oproti* 25,52), což reprezentuje 69 selat na 100 prasnic, navíc. Ve Francii je toto výkonnostní kritérium považováno za nejdůležitější činitel ovlivňující rentabilitu chovů.

Užitkovost a ekonomický přínos zařazování prasniček se synchronizovanou říjí na farmě se skupinovým managementem v severním Porýní-Vestfálsku, Německo (M.Wittmann, C. Hoenig, S. Möller, H. Schulte-Sienbeck a S. Viebahn), IPVS 2006 Abstrakt.

Implementace 2-týdenního systému skupinového managementu a synchronizace říje s nepřetržitými výrobními podmínkami, vytvořily zlepšený biologický výkon a další ekonomický přínos asi 14 EUR na prasničku. V první řadě, snížení věku při první inseminaci o 28 dní přináší zisk téměř 20 EUR (cena krmiva pro prasničku je asi 0,71 EUR/den). Snížení počtu přeboukávajících se prasnic (10% *oproti* 26%) vede k významnému zlepšení ukazatelů plodnosti a ve výsledku k poklesu počtu neproduktivních dnů (11,4 *oproti* 26,7), který závisel z více než poloviny na zpoždění březosti. Mimo účinku Regumate® Porcine na synchronizaci říje prasniček můžeme považovat, za další efekt, lepší přehled o zvířatech, protože chovatel je, každý den, v těsném kontaktu s prasničkami, na několik minut. Podle vyjádření chovatele, nový systém přinesl obrovské ulehčení práce, protože, téměř všechny, prasničky mohly být inseminovány během 3 dnů.

Ošetření pomocí Regumate® Porcine musí pokrývat celou luteální fázi, která může být variabilní. Doba ošetření 18 dní, v dávce 20 mg altrenogestu, denně a perorální aplikace jsou, na základě registrační dokumentace, pevně stanoveny. Synchronizace říje je vynikající i bez použití produktů, jako jsou PMSG (eCG), hCG či GnRH,.

Toto ošetření je mezinárodně akceptováno, jako nejvíce odůvodnitelné léčebné období.

Kontaktní adresa:

MVDr. Martin Limanovský,
zastoupení Janssen Animal Health B.V.B.A.,
Šumavská 6,
120 00 Praha 2,
tel.: 603 578 213,
e-mail: lima@applet.cz

